

CONTRIBUTII LA CUNOAȘTEREA HIMENOPTERELOR HETEROGINE DIN DELTA DUNĂRII (HYMENOPTERA, HETEROGYNOIDEA)

CAROL G. NAGY

Himenopterele heterogine pot fi caracterizate biologic prin viața lor parazită pe larvele altor grupe de insecte, aducând prin aceasta foloase reale omului. Cercetările noastre din ultimii ani (NAGY 1967, 1970, 1972) au pus în evidență aproximativ 100 de specii, care își găsesc biotopul lor preferat în zona grindurilor nisipoase de la Letea, Caraorman sau Sulina. Din punct de vedere zoogeografic, aceste specii aparțin regiunii palearctice, subregiunilor pontice, mediteraneene, balcanice, carpatice, tracice, turanice, ilirice, precum și celei taurice, de unde au pătruns în Dobrogea, în căutare de biotopuri noi.

În lucrarea de față lista lor este întregită cu familia Apterogynidae, care este nouă pentru fauna Republicii Socialiste România. Familia a fost cunoscută în Europa în Spania, iar în anul 1954 a fost găsită o specie nouă în Peninsula Crimeea, în anul 1957 alte trei specii în Iugoslavia, Albania și Grecia. La noi a fost găsită numai specia crimeeană, dar este posibilă și apariția celor din Iugoslavia.

Familia *Apterogynidae* Giner

Himenoptere mijlocii (6 — 15 mm), având corpul colorat în negru, roșu și galben, cu punctuațiune puternică și cu ornamentații tegumentare galbene sau formate din pilozitate aurie. Aripa anterioară la mascul fără celulă radială, la femelă, care este nearipată, se recunoaște sudura pro-mezonotală pe partea dorsală a toracelui. Caracteristică pentru familie este forma primului segment abdominal, care se îngustează atât anterior cât și posterior, formând astfel un nod separat de restul abdomenului. Adesea și cel de al doilea segment abdominal are formă de nod. Apexul abdominal cu un spin anal la mascul și cu o placă pigidială dințată la femelă. În Europa se cunosc 5 specii, aparținând la 2 genuri (*Apterogyna Latreille* și *Gynecaptera Skorikov*) din Spania, Iugoslavia, Grecia, Albania și U.R.S.S. Reprezentanții familiei parazitează larve de coleptere sau himenoptere.

— Lungimea corpului 10 mm. Capul, antenele, toracele și picioarele sînt roșietice; abdomenul este negru. Tot corpul este acoperit cu o pilozitate lungă, aurie, care la mijlocul tergitelor abdominale 3-5 formează mănunchiuri compacte. Suprafața corpului este grosier punctată, punctele pe abdomen se alungesc în striuri longitudinale. Suprafața plăcii pigidiale este crenulată, marginile sînt dințate. Sternitele abdominale sînt lucioase la mijloc și punctate pe laturi.

Biologia speciei nu este cunoscută și nici masculul. Ea a fost descrisă din U.R.S.S., Peninsula Crimeea. În România a fost colectată 1 femelă la Baia de Sud (Dobrogea), 28.VII.1971 (leg. C. G. NAGY). Familia, genul și specia sînt noi pentru fauna României.

SUMMARY

At present, the superfamily Heterogynoidea occurs in Delta of Danube with about 100 species. The present paper contains the first record of an additional family, Apterogynidae, with species *Apterogyna taurica* Panfilov 1954, that was collected at rumanian Black Sea coast.

BIBLIOGRAFIE

- NAGY, C. G. — 1967 : Systematisches Studium der Tiphiden Rumäniens — Reichenbachia, 8 : 175—204.
- NAGY, C. G. — 1970 : Contribution toward a revision of the European species of the genus *Epyris* Westw. — Mitt. Zool. Mus. Berlin, 46 : 265—272.
- NAGY, C. G. — 1972 : Ord. Hymenoptera — Superfam. Heterogynoidea (in : L'Entomofaune du „Grind“ de Caraorman, Delta du Danube) — Travaux Mus. Hist. Nat. „Gr. Antipa“, 12 : 159—165.
- PANFILOV, D. V. — 1954 : Apterogynidae of the fauna of the U.S.S.R. (in russian) — Trud. Zool. Inst. Akad. Nauk. U.S.S.R., 15 : 146—153.